

Kremenjak

Politički list za interese grada Šibenika i okolnih sela.

Kremenjak izlazi svaki četvrtak. Pretplatna cijena na godinu 3 Krune. Na pò godine Kruna 1.50 para. Pretplate i pisma šalju se uredništvu
Rukopisi se ne vraćaju a neplaćeni se listovi ne primaju. **Pojedini broj 4 pare (2 novč.)**

POZIV

na pokrajinsku skupštinu hrvatske pučke napredne
stranke u Dalmaciji.

Na 7. svibnja 1908. obdržavat će se u Splitu prva pokrajinska skupština hrvatske pučke napredne stranke u Dalmaciji sa slijedećim dnevnim redom:

1. Izabrat će se predsjedništvo skupštine i utvrdit će se red raspravanja.
2. Glavni odbor izvjestit će o dosadašnjem radu i o stanju stranke.
3. Utvrdit će se program stranke prema lanjskom zaključku glavnog zbora hrv. p. n. s. u Osijeku.
4. Utvrdit će se uredba stranke za Dalmaciju.
5. Povest će se rasprava o budućim sabor. izborima.
6. Izabrat će se glavni odbor stranke za Dalmaciju.
7. Pretrest će se redom predložiti o pitanjima opće narodne koristi, koji budu izneseni pred skupštinu.

Na skupštinu može pristupiti svaki pristaša stranke uz ulaznicu, koja se ima pridići uoči skupštine ili ono isto jutro u Gradskoj Pučkoj Štioni u Splitu (Zelena pijaca, naprava kafani Loze).

Utjecati u raspravu mogu svi skupštinari, ali pravo glasa imaju samo odaslanici, koji se kao takovi iskazuju vjerodajnicom potpisanom od barem deset mjesnih istomišljenika.

Prema broju pristaša, dotično prema broju pretplatnika stranačkih novina Split bira 12 odaslanika, Šibenik 6, Dubrovnik, Vis i Makarska po 3, Zadar, Benkovac, Knin, Zaton, Šepurina, Zlosela, Drniš, Sinj, Klis, Solin, Kambelovac, Donja Kaštela, Žrnovnica, Sutivan, Stari Grad na Braču, Imotski, Vrgorac, Opuzen, Metković i Vela Luka na Korčuli po 2, a svi ostali gradovi, varoši i sela po jednoga.

Braća Srbi naprednih, demokratskih načela, i ako nisu članovi stranke, dobro su nam došli kao mili gosti. Pošto skupština nije javna, umoljeni su i oni da se opskrbe ulaznicom.

Po vijestima primljenim iz raznih kraljeva pokrajine, poziv na ovu skupštinu našao je već do sada velik odaziv. Gdje još nisu izabrani odaslanici, stavlja se na srce pristašama da taj izbor što prije obave te da u društvu odaslanika dodje na skupštinu što veći broj istomišljenika.

Skupština će započeti u 10 sati prije podne prekinut će se u 1 sat po p., a nastaviti će se u 2 sata.

U kojem će se lokalitetu držati još nije određeno. Pitalo se općinsko kazalište te će se po svoj prilici skupština u njemu obdržati. Uskrati li općinska uprava kazalište, izabrat će se drugo mjesto, koje, će se objaviti u idućem broju lista, dotično kod predavanja ulaznica.

Glavni odbor
hrv pučke napredne stranke.

Prihod župnikov na D.-Kraljicama.

Sa Danila-Kraljica pišu nam seljani ovo: Čuli smo govoriti i čitali smo, da pučka stranka radi o tome, da se ukine po selima redovina, koju preko godine seljani moraju davati svome župniku. Ništa bolje i poštenije od ote stvari. To bi bio spas i veliko olakšanje jadnom teškaku i seljaninu, jer redovina teško pada na ledja siromašnog puka, a župniku bi se mogla na drugi način odmjeriti pošteno pristojna plaća, da može živiti. A to bi bilo lako, jer on nema familje, niti mu treba zgrčati bogastvo, pak nema za koga.

Za primjer ćemo iznijeti ovdje, koliko mi dajemo svome fratru-župniku i kako nas jadne seljane redovina skupo pada. Najprije ćemo donijeti po kućama, pa po osobama. —

1. Svaka kuća početkom godine u ime redovine daje 12. jaja i 1. tovar drva ili mjesto drva 1. varčićak žita. Ko nema jaja mora dati 30. novč. ko nema drva ni žita onda 50. novčica. Ili skupa novč. 80.

2. Svaka kuća o trojstvu daje 1. oku vune; ko nema vune, onda novč. 70.

3. Isto o trojstvu svaka kuća daje 1. kil. sira; ko nema sira, onda novč. 50.

4. Isto o trojstvu svaka kuća 1/2 kila masla; ko nema masla, novč. 50.

5. O velikoj Gospi svaka kuća daje 1. varčićak pšenice; ko nema pšenice novč. 80.

6. Isto tako o Gospojini svaka kuća 1. kokoš ili novč. 25.

7. Jeseni pri Svisvete svaka kuća 1/2 barila vina; il mjesto vina fior. 5.

8. Svaka kuća o Božiću pleće mesa; ko nema to onda novč. 20.

Zbrojivši sve skupa izlazi, da svaka kuća dava na godinu za redovinu fiorina 8:75 novčica.

U našoj župi imade 260. kuća, i prema tome naš župnik od kuća prima na godinu 2275 fiorina ili ti 4550 Kruna.

Sad predjimo na to, što dava svako čeljade i ostalo.

1. Svako čeljade, to muško, to žensko, koje je prošlo 12-stu godinu mora dati po osobi 1. varčićak žita; ko nema žita mora dati novč. 70.

Broj osoba računa se izmedju 1000 do 1100., ili oblo, uzмимо 1050. osoba. Pošto svaka osoba dava novčica 70, izlazi, da na godinu prima 735 fiorina.

2. Za svaku ženidbu plaća se fior. 3. Preko godine imade 10. ženitaba, to čini godišnje fior. 30.

3. Svaki pokop plaća se novč. 70, i to ga neprati, već ga išćeka u crkvi i tu obredi i blagosovi. Preko godine biće 30. pokopa, a to čini fiorina 21. godišnje.

4. Za kakvih 150 misa, što primi od seljana preko godine, po 1. fiorin misa, dodje ga godišnje 150 fiorina.

5. Uživa *mukte* lijepu veliku kuću neplaćajući najma, a sve popravke u kući plaća selo. Tako isto i za gusteru.

Skupimo li sve na jedno onda naš župnik prima:

1. od kuća godišnje	forina 2275.
2. od pojedinih osoba godišnje	„ 735.
3. od vjenčanja godišnje	„ 30.
4. od pokopa godišnje	„ 21.
5. za mise godišnje	„ 150.

Svega skupa dakle **forina 3211.**

ili ti **6422 Krune.**

Kuću ima, neplaća najam, neplaća popravke. To je lijepo življenje, a nama seljanima kako izadje.

Kad bi pučka stranka oslobodila puk od redovine i učinila, da župnici primaju svoju plaću, kako im se pristoji i kako im potreba donosi, učinila bi najveće djelo milosrdja. To bi, uz uredjenje kmetstva, bilo pravo oslobodjenje i uskrisenje malog puka.

Za to, ako smo mi seljani pametni i pošteni, moramo svi stati uz pučku stranku, a nevjеровати nikome drugome, a najmanje onima, koji nas dolaze mititi i kupovati kao blago. Jer i je sramota, da mi sami za fiorin-dva il za varicak kukuruza prodajemo svoja pučka prava i svoju slobodu. Pa što dodje poslije? dodje, da poslije u prizrežu, u redovini, u globama i u drugome za onaj fiorin vratimo dva, tri, četiri ako ne *svih deset*. — Učinili smo, da smo prodali sebe i svoje pravo, pa morali vratiti dvostruko i trostruko.

Nema drugo, neg držati tvrdo svoje pravo i stati kao ljudi u svojoj pučkoj stranci. Tu nam je spas.

Svak čuva sebe, čuvajmo se i mi!

DOPISI

Iz Dalmacije.

Nauk vjere u pučkoj školi.

Je li nekim popovima i fratrima do naše vjere ili do zaobljivanja trbuha, to je ono, što svaki pošten čovjek treba da sam sudi, iza kako bude pročitao ove retke.

Dok oni, svojom prirodjenom osvjetom, vrebaju na svaki i najmanji kret nepočudnih im učitelja, prvi su, koji zanemaruju jednu od najznačajnijih svojih dužnosti, biva pouku vjerske nauke u pučkoj školi.

Masne redovine, plaće, darovi ne mogu nikako da napune njihov trbuh, te su vam gladni nabaška novca onda, kad se tiče vjerskog nauka u pučkoj školi, za koji posao oni ne će da se „mukte“ zauzmu, tražeći svaku ispriku, e da „opravdaju“ to škandalozno nehajstvo. Oni koji (*vrlo neredovito, površno i skoro bez ikakve kontrole*) poučavaju vjeru u puč. školi, ne rade to radi vjere, jok! već radi stotinu drugih neprilika, što bi im ta zanemarenost prouzročila.

Koliko dakle oni mare za vjeru a koliko za novac, dokaz je očiti svakomu taj, da nema skoro sjednice pokr. škol. vijeća, u kojoj se ne bi povjerilo nekojim učiteljima, da oni predavaju nauk vjere u školama, gdje se nalaze.

Eto i u sjednici pokr. šk. vijeća od 9 travnja bilo je povjereno poučavanje nauka vjere u Smokovijencu, Krivodolu i Poljicima učiteljima dotične škole. (Vidi br. 32 „Smotre Dalmatinske“).

Pokrajinsko škol. vijeće zna se, da se velikom mukom odlučuje na take korake (trošak je po srijedi) a, ako je to postupanje u ovo zadnje doba tako učestalo,

što se ima da zaključi, ako ne, da je tomu uzrok vjersko nehajstvo dotičnih popova i fratara?

I još kroz svoja glasila viču, da je vjera u pogibelji; još se žeste, psuju, deru se, da vjeronauk iz škola drugi hoće da istinu!

To je neoprostivo licumjerstvo. Vi ste, predragi, oni, koji to tražite radi pohlepe za novcem, koji vas toliko zasljepljuje, i jao onima, po kojima sablazan izadje!

Učitelji pako, koji na svoja ledja napreću taj delikatni posao, dobivaju time za direktna, zakonita starješinu svog lijenog župnika i druge crkvene dostojanstvenike.

Ili zar nije dosta, da nam se župnik nameće kao privilegirani starješina u svojstvu nepozvana predsjednika mjesnog škol. vijeća i u svojstvu narinuta mjesnog škol. nadzornika? —

Pučki učitelju dvadesetog vijeka, progledaj!

Molimo „Pučku Slobodu“, ili „Slobodu“, da bi ovaj člančić prenijela.

Neki učitelji naprednjaci.

*

Iz Skradina.

Pišemo iz Skradina, ali sve nam se čini kao da smo u predokupiranoj Bosni, gdje su age i spahije bili sve, a raja — ništa. Tako i naši općinski oci (oni su oci svoje kese!) rade sve po miloj volji i *onda*, kad im pane na pamet! Da li je ono, što im je dužnost učiniti na štetu puka pa i putnika koji posjećuju najveličanstveniji prizor u Dalmaciji — Krku, o tom oni ne vode računa. Tako ima punih 6 (šest) mjeseci da se put „iza napisa“ što vodi iz Skradina u Krku, srušio. Čovjek ili putnik, koji se slučajno desi u mjestu i želi da se kočijom dovede do Krke, treba da se kod srušenog puta zauzavi i nastavi pješice do Krke. Da nije bilo opreznosti, kakovim je samo posljedicama moglo da urodi ono mjesto! I trebalo je punih šest mjeseca dok su se općinski spahije skanili da ono razrušeno mjesto poprave. — Strani putnici dok su se divili veličajnoj Krki, morali su zaista ponijeti neugodnu uspomenu na onaj put, koji je najbolja ilustracija samovolje i zapustenosti mjesta i okoliša sa strane općinske gospode. Kad se o tom u javnosti udaralo po prstima Kragičeve podložnike i Krističeve kompanjone vazda su se ispričavali time da općina ne može, jer da je blagajna suha. Upitali bi onda općinske klike nek nam kažu zašto „Romani“ nijesu dopustili da električnu žicu sa Manojlovca provede preko „Kaličkog kuka“. Spomenuto društvo nudjalo je za to općini ako se ne varamb 40.000 K, a to bila prava blagodan za cijelo mjesto i onda se je moglo bez otezanja i ludih ispričavanja *odmah* sagraditi porušeni put, a ne čekati i skanjivati se punih 6 mjeseca. Upitali bi tko je nagovarao seljake da lome stupove društva „Romane“ i zašto oružnici, koji tu bijahu, nijesu to prepriječili. — Valjda je i to u savezu sa priznamicom ministru Becku. Izgradnjom srušenog puta upravlja vajni Šupuk, općinski čestar, koji od općine pobire masnu plaću ne za to jer se u posao razumije, već radi toga što nosi naslov „čestar.“ Kad put bude dovršen očekujemo u „Kruni“ ili „Riječi“ slavopjev općinskoj gospodi, koja se toliko zauzimalju za dobrobit mjesta i okolice. Kao obično pohvalnicu će napisati Kristić, a impostirati Kragić, dok Mudradžija upoznat će vrijednost svoje oline u stupcima šibenskog „radikalnog“ lista.

Dalay.

RAZNE VIJESTI.

Pouzdan sastanak. U nedilju po podne bio je u prostorijama Kolovim, dobrohotno ustupljenim od uprave društvene, pouzdani sastanak od kakvih stotinjak naših ljudi, da se dogovore o predstojećoj skupštini naše pučke stranke, koja će biti u Spljetu na dan sv. Dujma dne 7. Maja, te, da se izabere šestorica odaslanika, koji će na skupštini zastupati Šibenik.

Iza kako su D.r Iljadica i St. Roca sa nekoliko zgodnih riječi istakli važnost ove prve pučke skupštine u Spljetu, gdje će se sastati pravi predstavnici hrvatskog puka iz sve Dalmacije, da udare temelj novoj i najpotrebitijoj stranci u našoj zemlji, stranci pučkoj, kao jedinjoj i pravjoj predstavnici hrvatskog naroda; iza kako u glavnim potezima naznačiše rad, cilj i program pučke stranke, na poziv D.ra Iljadice, kao predsjedatelja sastanka, prešlo se je na biranje odaslanika. Jednodušno i složno bili su izabrani Bujas Vice, Cala Marko, Čičmir Mate, Iljadica D.r Vice, Karadžole Ante i Makale Adolfo, među kojom šestoricom imamo posjednika, težaka, trgovaca, radnika i književnika.

Još se je preporučilo, da prisutni šire među narod „Pučku Slobodu“, kao najbolji pučki list, pri čemu je A. Belamarić pokazao način zgodan za pretplaćivanje.

Pošto je sastanak bio dovršen, nastavio se je prijateljski razgovor.

Novo doba nastalo je za nas Kremenjake u Šibeniku prošlom nediljom. Biranjem šestorice odaslanika na prvu glavnu skupštinu u Spljetu šibenski kremenjaci prekoraju uske granice Šibenika i okolice i hvataju se u jedno kolo sa ostalom svojom braćom po svoj Dalmaciji i dalje po Hrvatskoj i Slavoniji, gdje god ima ljudi, koji misle kao i oni.

Novo doba nastaje i za Dalmaciju, jer će se na dan sv. Dujma složiti sva Dalmacija u jednoj misli, u jednoj težnji, da se pod jedan barjak okupi sva ona ogromna i neprebobitna vojska hrvatskog puka, koji je do danas bio zanemaren i zapušten, a časćen samo porozom, redovinom, globama i izbornom korupcijom, mićenjem i zastrašivanjem i svim ostalim stvarima, kojima se njegova čast vukla po blatu, kojima se uz medene riječi i varava obećavanja malo po malo svačilo s njege sve do košulje. Niko nije htio da mu otvori oči, jer je mislio, dok je puk slijep lakše ga je vući za nos. To je bilo do danas, i to evo prestaje. Ljudi na koritu i u širokim mantijama dižu vik i dreku proti vodjama pučke stranke. Strah ih je izgubiti korito, masne plaće, debele koke, kojima je gladni puk punio njihove avlije, a svoje praznio.

Da nije drugo, neg to, da dva najveća grada gdje pučka stranka, gdje Kremenjaci imaju ogromnu većinu, da se Split i Šibenik hvataju u jedno kolo, da težak splitski i šibenski osnuju jednu zajedničku svoju pučku stranku; da nije neg to, bio bi to jedan događaj, koji označuje novo doba, doba pučkog preporoda, pučke slobode. A kad pridružimo k tome ostalu Dalmaciju i težake i seljane sve Dalmacije, onda pitamo mi: ko ostaje još za one druge stranke, što se tove na pučkim koritima i debelim pulastrima?

Izlet u Spljet. Kako čujemo, biće po svoj prilici iz Šibenika priredjen izlet u Spljet za dan sv. Dujma, prigodom skupštine pučke napredne stranke.

Izlet će biti ili parobrodom ili posebnim vlakom. To je veoma dobra ideja, da i ostali, osim šestorice odaslanika, uzmognu odletiti do Spljeta, da prisustvuju skupštini i da vide ono, što Spljet ni Dalmacija nije ni-

kad dosad upamtila ni vidjela. Ljudima, kojima je ta krasna ideja pala na pamet, preporučujemo, da učine sve moguće za taj izlet, da i Šibenčani budu mogli, ne gubeći mnogo vremena ni troška, vidjeti prvu skupštinu naše pučke stranke.

Sigurni smo, da će to uspjeti, a mi ćemo javiti javnim oglasom sve, što se u tom pogledu odluči i učini. Medjutim bilo bi dobro, da se naši ljudi, koji bi htjeli ići u Spljet izletom, jave, ko u Karadžole Ante, ko u Nike Marinkovića, ko u Vice Bujasa, da se može vidjeti, koliki bi broj bio.

Izlet bi morao biti na dan sv. Dujma iz jutra rano, a povratak isti dan prije ponoći.

Samo naprijed! Živila pučka stranka!

Iz okolice čujemo, da se spremaju mnogi na skupštinu u Spljet. Već su birani i odaslanici. — Iz okolnih općina se spremaju također. Naprijed Kremenjaci!

Može li to iko odobriti? Gosp. Marko Mirković na ruševinama svoje stare kuće na izloženom mjestu na obali gradi novu kuću. Je li mogla i smjela općina za ikoji razlog dopustiti, da sa novom zgradom stoji izmaknut za preko 60 metra mimo kuću Bulatovu i Njeguševu? Gosp. Mirković nebi se bio nikako mogao oteti dobru razlogu, kad bi ga se bilo svjetovalo, da se drži u pravcu ostalih kuća. Takova propuštenja nebi se mogla opravdati ni kad bi bila gdje na skrivenom mjestu, a kamo li na obali.

Neznamo, kako bismo tumačili, što se je propustila ovaka, prigoda, da se uredi baš to najružnije i najneukusnije mjesto na obali, koje tu stoji kao kakav klin. — Općinskoj upravi to nesluži nikako na diku.

Končerat „Kola“. Poslije odulje pauze društvo „Kolo“ se opet u prošlu nedilju prikazalo svojim članovima i ostalim svojim prijateljima. Prikazalo se časno sa biranim i sa strogo muzikalnim svojim programom a izvedenje programa bilo je takovo, da može podnijeti svaku najštrožu kritiku, čiji bi sud mogao završiti samo otvorenom i potpunom potvrdom o vještini i vrsnoći kolovih zborova.

Što smo pisali prije koncerta o vrijednosti i kvalitetu pojedinih točaka programa, netreba sad opetovati, a nada, da će zborovi „Kola“ savladati sve poteškoće što ih neki komadi postavljaju zbornom pjevanju, ispunila se potpuno, dapače i preko očekivanja našeg. Eksekucija je bila upravo sjajna, bilo pogledom na nijansiranje, bilo na kolorit, na dinamiku, bilo na čustvenost i jasnu i sigurnu intonaciju. Opazilo se, kako je na nekim mjestima sama publika bila potpuno pod dojmom lijepe eksekucije, a bilo je časova kad su neki milinom pjesme i pjevanja bili ganuti do suza. Novakov zbor „Ah tamo“ sa svojom jakom čežnjom i ljuvenim jecanjem, prodirao je u krv i u dušu, a muški zbor ga je ispjevao sa puno razumijevanja i žarkog zanosa. Pod lijepim, tihim pianom bivala je publika na mahove uprav začarana, da je stajala kao bezduha.

Veoma lijepo i sigurno bila su ispjevana dva najteža komada programa t. j. muški „Zbor hodočasnika“, od Wagnera i ženski „Má krás krás“ od Ržihovskoga. Otvoreno govoreći taj najteži zbor, što ga je ženski zbor morao ispjevati u četiri glasa, bez pratnje, zadavao je najviše bojazni, a uprav taj najteži svoj zbor naše su Kolašice ispjevale po našem uvjerenju najljepše i najpreciznije. Intonacija jasna i uvijek čista, nijansa po zahfjevu samog auktora, vjieran i precizan tempo uz svu onu lijepu dinamiku i izravnanu glasovnu fuziju, trajala je od početka do kraja zбора, dok se nije uz jake zad-

nje akcente slio na koncu dinamičnim popuštanjem u jasni, čisti i tihi, tihi akord. Publika je nagradila naše gospojice „Kolašice“ obilno i od srca, a kad bi publici bilo dano, da onaj zbor čuje i tri i četiri puta, sigurni smo, da bi aplauz publike bio dvaput jači. Toliko isto vrijedi reći i o zboru Wagnerovu, izvedbom kojega muški zbor „Kola“ je sebi spleo neuveli vijenac zasluge za svoju vještinu, a svom učitelju pripremio najveće moguće zadovoljstvo i ponos. I kao po nekom dogovoru najbolje je i strogo precizno bio ispjevan uprav *najteži* dio tog zbora t. j. u svom drugom dijelu prije onog potentnog i veličanstvenog unisona, koji u svom jakom wagnerovskom stilu pada na slušaoca kao kakva nadprirodna molitva u akcentima veličajne, religijom oduševljene himne.

Buru oduševljenja izazvao je snažni zbor „Hrvatskoj“, a ugodni i pijevni zbor ženski „Oči moje“ morao se opetovati. Šumanova „Pjesma slobode“, ili kako je naši već zovu „Kremenjačka“ strgla je odmah publiku u aplauz, a mješoviti zborovi sa svojim narodnim motivima, koje naša publika osobito voli, izazvali su medju slušateljstvom entuzijazam, zanos, koji nije prestajao da aplauduje i plešće, dok nisu bili opetovani.

Kazati nam je još, da je kazalište bilo puno i da je i materijalni uspjeh dobar.

Sa svojim posvemašnjim uspjehom društvo „Kolo“ može biti zadovoljno i ponosno, a još veće zadovoljstvo i ponos očutiće i njegov vrijedni učitelj, gosp. Petar Zuliani, koji je te večeri primio kao najljepšu nagradu dokaz, da nije za ništa ni badava svoje sile uložio u pripravljanju zborova.

Neka ga to obodri i potakne na dalje podvige i jednaku ustrajnost. Zadovoljna publika, zadovoljno društvo — zadovoljan i on. To je jedina nagrada.

Na koncu čestitamo našem „Kolu“, što je još jednom pružilo dokaz, da je jedino vrijedno potpore i ljubavi građanstva zbog svoje kulturne misije u puku i njegovoj mladosti. Živilo! — jer je dika našeg mjesta i ponos težaka i težačke mladosti naše. *Ovaki* se koncerti neslušaju svaki dan ni u većim mjestima.

Brzjav nam je javio iz Skradina, da se je jučer dogodio u crkvi jedan sablažnjivi čin sa strane samih crkvenih ljudi. Čin — ako je istinit — u sebi je tako sraman, da nam je teško vjerovati, a s id nas je iznositi ga. Medjutim čekamo da saznamo, što je baš u stvari, a u toliko naglasujemo, da nemože biti dobra ploda od sjemena, kakvo fra Gjerundiji razni siju.

Don Cesare Posti iz Ankone sazivajući prošle korizme blagosov na sve sveštenstvo, rekao je: Priporučujem sveštenicima da stoje iznad ljudski strasti i izvan političkih stranaka.

Svim prisutnima ovo je bilo drago čuti, jedini, koji se na to ljutiše i srdiše, bili su uprav sveštenici.

Po ovome vidimo, da su i u Italiji oni isti kao i u nas. Ipak nam je drago vidjeti, da i tamo ima i dobrih sveštenika, koji lijepo svjetuje one nemirne svoje drugove, da budu ljudski i da se ostave politike.

Tužbe na redarstvo. Svi se građani neprestano tuže na neotesano postupanje našeg redarstva. Tu vlada kod nekih samo sila. Mjesto držati red i postupati kako se dolikuje ljudima u takoj službi, oni psuju, rivaju i udaraju tako, da se svak boji, da će oni svojim postupanjem prije il poslije izazvati neugodne prizore. A to nesmiije biti i to mora općinska uprava zapriječiti. Inače pašće na nju sva odgovornost. Nek promisli samo, može

li gosp. Kulić biti nadredarom?! Sve na stranu, al mir i red u gradu mora biti nada-sve. Ako se gosp. Kuliću il bilo kome želi dati zaslužbe, bar mu se dade kakva druga služba, pak i mirovina, ako zaslužuje. Kod redarstva nesmiije biti ni neotesanosti, ni sile, ni nasrtljivosti, ni neodgovornosti a najmanje stranačke pizme i dešpeta. Stavljamo ovo do znanja po deseti put i političkoj vlasti.

Pišu nam iz Skradina. Kod novoustrojenog društva „Moral“ fervet opust Blagajnik Matas obratio se je Upravi Javne Dobrotvornosti za potporu iz Kragićeva fonda „nepoznati siromasi.“ Sa izdavanjem lista početi će — kako čujemo — što skorije. Prva brutto kopija sinoć se je već sastavila u Sakristiji. Kao slagar privremeno je imenovan fra Gjerundijev gojenac remeta. Nije čovjek od velikoga znanja ali se u moral dosta razumije, jer dobro proučio fra Gjerundijeva djela: „Oltre i tetti di Pozzobon“ i Argus u Rimu, Bjegunica Gospodja od Konje-Vode u uvodnome članku, pozivlje se nadležne Vlasti na najstrožu kontrolu nad jednom (bez dozvole) krčmom, gdje se skrivaju neke ptice selice i milosrdne udovice, i gdje je naš fr. Pedro jedan od najrevnijih gostiju.

Vidi se da sjeme posijano od o. Tomaševića nije palo na neplodno tlo. Samo naprijed vi širitelji morala!

Milodari „Kola“. Doprinnieše na korist hrv. muz. društva „Kola“ da počaste uspomenu pok. Jakova Grubišić-Rovila Gg. Braća Iljadica pok. Petra Kr. 4.; Paško Rora Kr. 4.; da počaste uspomenu pok. Ivana baruna Albori u Trstu G. Krste Iljadica Kr. 5. —

Najsrdajnije zahvaljuje

Uprava „Kola“.

Preporučujem št. općinstvu moju novu i bogatu

URARIJU I ZLATARIJU

— u gradu (Medjugarim) —

CIJENE UMJERENE.

Eugen Pettoello — Šibenik.

16-26

KROJAČNICA LEO ZAFF

(kraj mora) ŠIBENIK pram košlaru

▲ ▲ ▲

Preporuča svoju radionicu, opskrbljenu sa svim finim

i modernim štofam. Upozoruje sokolska društva.

Obavlja sokolska odijela. — Narodne surke.

Civilna i vojnička odijela. itd. itd.

Brzo i umjerenom cijenom!